

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 14. marca 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 32.

Nujna javna dela.

Dne 26. januarja t. l. je izšel zakon o izvedbi nujnih javnih del in o pomoči pasivnim krajem. Ta zakon odobruje, da se v te svrhe najame pri Državni hipotekarni banki stotomilijonski kredit, iz katerega se imajo graditi pota, mostovi, naprave proti poplavam, osuševati močvirja, regulirati reke in hudourniki. Za izvedbo zakona in določitev programa del je določen komitet petih ministrov in sicer ministra za javne gradbe, za šume in rudnike, za poljedelstvo, za promet ter za trgovino in industrijo.

Kakor doznavamo, se definitivni program nameravanih javnih del še ni določil. Odločitev je vzpričo ogromnih potreb javnih del v vseh delih države zelo težavna. Tudi v Sloveniji so razni kraji in doline vsled velikih poplav v preteklih letih silno trpele. Škode še do danes niso popravljene, nasprotno nam resno preti vsled nezadostnih kreditov nevarnost novih poplav. Na regulaciji rek se delo ne more vršiti po pro-

gramu, regulacija Ljubljane je dospela skoro na mrtvo točko, istotako tudi osuševanje ljubljanskega barja. Zato pričakujejo gospodarski krogi z opravičenostjo, da bodo iz novega zakona in stotomilijonskega kredita deležni primerne vsote, vsaj 12 milijonov dinarjev, da bi se nekatera najnujnejša in neodložljiva dela mogla če ne izvršiti, pa vsaj pričeti.

Čujemo pa medtem, da je dosedaj iz tega kredita ljubljanski oblasti nakazan le neznamenit znesek poldruga milijona, mariborski oblasti pa za Prekmurje še manjši. S temi vsotami se nikakor ne moremo zadovoljiti, s tem zneskom se naših potreb ne da odpraviti. Zbornica za TOI se je zato — kakor čujemo — obrnila s posebno spomenico na vse ministre člane komiteta za javna dela s prošnjo, da se pri definitivni razdelitvi kreditov vpoštevajo nujne potrebe javnih del v Sloveniji in nakaže obenem slovenskim oblastim kredit vsaj v iznosu 12 milijonov dinarjev za neodložljiva dela in da se obenem odpomore veliki brezposelnosti delavcev.

Naša udeležba na mednarodni razstavi v Barceloni.

Za udeležbo naše države na mednarodni razstavi v Barceloni vlada povsod živahno zanimanje. Kakor znano je naša država za kritje stroškov naših razstavljalcev določila iznos dveh milijonov dinarjev. Sedaj čujemo, da je dalo društvo »Putnik« za tujskoprometno propagando v Barceloni iznos 250.000 Din.

Slovenija bo predstavljena kot zimskošportna točka. Dalmacija kot pokrajina letnih kopališč. Bosna in Hercegovina ter južna Srbija z etnografskega vidika. Kopališča, kot Rogaska Slatina, tvorijo posebno skupino. Tujcem bomo predložili reprezentančna poslopja naših glavnih mest po fotografijah. Dalje bodo razvrščeni plakati, brošure in reliefi. Določena so tudi skioptična predavanja o naši državi. — Razstava je mednarodna.

Nekatere države se pripravljajo že dve leti. Tako je n. pr. Italija zgradila dva paviljona, enega iz čiste marmornja, drugega iz kristalov.

Velike važnosti je udeležba naše industrije na razstavi. Ministrstvo trgovine in industrije želi, da se pokažejo na razstavi v Barceloni vse panoge naše industrije in ne le oni izdelki, ki so v prvi vrsti važni za španski trg, ker je pričakovati, da bodo razstavo obiskali interesi iz vseh držav sveta. Če je udeležba posameznih podjetij z vzorci neprikladna, naj se pošljejo slike obratov in izdelkov, grafikoni i. dr. Material zbira Zbornica TOI. Za prevoz do Barcelone in nazaj, kakor tudi za razstavitev predmetov v Barceloni bo skrbelo ministrstvo trgovine in industrije, ki bo tudi plačalo za to potrebne stroške, kakor smo to že opetovano poročali. Želeti bi bilo, da naši izvozniki ne opustijo te res ugodne prilike za propagando izvoza in za poglobitev stikov z inozemstvom.

in subotičke direkcije, da bi se moglo v večjem obsegu zadostiti naročilom strank in dostaviti prazne vagonov v polnem obsegu ter tako omogočilo naši industriji in trgovini racionalno obratovanje in točno kupčijsko poslovanje.

IZPREMEMBE V CARINSKI TARIFI.

Po razpisu Gen. direkcije carin je stopilo 12. t. m. v veljavo ukinyenje izvozne carine na bučnice, katero smo se obvezali ukiniti v avstrijski pogodbi. Ko se ukine naša izvozna carina na bučnice, se ukine avtomatično tudi avstrijska uvozna carina na bučno olje v znesku 30 zlatih kron, ki je bila vpeljana na zahtevo avstrijskih tovarov bučnega olja in na predlog trgovske zbornice v Gradcu dne 1. februarja in je onemogočala vsak uvoz našega bučnega olja v Avstrijo.

Obenem se zniža do konca junija uvozna carina na modro galico od 12 na 6 zlatih dinarjev za 100 kg in ukinja na žvepleni cvet, ki se uvaža za potrebe našega vinogradništva.

Deerarizacija pošt v Sloveniji.

Ministrstvo pošt je iz spomenic in protestov, ki jih je prejelo pretekli teden iz vseh prizadetih krajev Slovenije, končno vendar le uvidelo nevzdržnost svojega prvotnega intrantsigentnega stališča, ko ni hotelo v vprašanju razdržavljenja pošt nič popustiti in o reviziji odloka št. 6001 z dne 7. februarja, o katerem smo nedavno obširneje razpravljali, ničesar slišati. Na spomenico zbornice za TOI je sedaj odobrilo, da 32 pošt, ki štejejo nad 28.000 delovnih enot letno, to so pošte, ki se nahajajo v važnih industrijskih in trgovskih eksportnih središčih, ostanejo še nadalje državne pošte. S tem je prvi del naše akcije dosegel popoln uspeh.

Glede ostalih 41 pošt se je dogajalo, da se je izpremenila prvotna razvrstitev in so se jim določili prejemki po delovnih enotah preko razredov, ki jih določa pravilnik o pogodbenih poštah, tako da jim je zagotovljen neokrnjen nadaljni obstoj v sedanji obliki. V zameno se je moralo sicer 15 drugih pošt deerarizirati in sicer: Cerklje ob Krki, Dobrovnik v Prekmurju, Dravograd, Gorenja vas (Poljanska dolina), Gornja Lendava, Hoče, Kozje, Križe (na Gorenjskem), Loka pri Zidanem mostu, Lukovica, Nova vas pri Rakeku, Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Peter v Savinjski dolini, Videm - Dobropolje, Zgornja Sv. Kungota tako, da je število erarnih pošt v Sloveniji padlo sedaj od 164 na 108. Erarne ostanejo še nadalje pošte Beltinci, Brezno (ob Dravi), Cerknica, Črna pri Prevaljah, D. M. v Polju, Guštanj, Jesenice-Fužine, Kostanjevica na Krki, Kranjska gora, Križevci pri Ljutomeru, Medvode, Mengeš, Metlika, Mežica, Mokronog, Moste pri Ljubljani, Moškanjci, Poljčane, Radeče pri Zidanem mostu, Rajhenburg, Ruše, Sodražica, Stari trg pri Ložu, Sv. Jurij ob juž. železnici, Št. Ilj v Slovenskih goricah, Šmartno ob Paki, Velenje, Velike Lašče, Vič, Vojnik pri Celju, Vransko in Žužemberk.

Danes izide nov razpis poštnega ravnateljstva o razpisu pošt, katerih oddaja se bo izvršila dne 21. in 22. marca.

RAZTRGANIH IN ZAMAZANIH BANKOVCEV POŠTE NE SMEJO DAJATI V PROMET.

Direkcija pošte in telegrafa je izdala vsem podrejenim uradom okrognico z naslednjim naročilom: Gosp. minister pošte in telegrafa je s svojim odlokom št. 458 z dne 23. januarja t. l. odredil, da se raztrgani in preveč zamazani bankovci Narodne banke, ki jih prejema pošte od občinstva, ne smejo puščati ponovno v promet, ampak se vzamejo iz prometa. Zato naročamo poštam, da naj odločijo pretrgane, razcefrane in močno zamazane bankovce, ki jih dobe od strank. Takih bankovcev ne smejo več izplačevati strankam, marveč naj jih odvedejo z rednim blagajniškim odvodom, ločeno od dobrih bankovcev, svoji založni pošti. Založne pošte naj zbirajo take za škartiranje namenjene bankovce ter jih odvajajo podružnici Narodne banke, oziroma podružnici poštne hranilnice, kamor pač pošiljajo denarne odvode.

Dobava železniškega materiala.

Dne 10. marca t. l. se je vršila pri generalni direkciji državnih železnic v Beogradu velika licitacija dolgoročnih dobav železniškega materiala. Dobave bi se imele izplačati dobaviteljem v bonih z 6 % obrestmi. — Med materialom, ki je bil razpisan, je mnogo blaga, ki ga lahko izdelajo tudi naše domače tovarne, tako n. pr. drobni material za montiranje tračnic, vijaki, mostovne konstrukcije in železniške tehtnice. Toda pogoji licitacije so skoro onemogočali udeležbo domačih interesentov, ker ni bilo dovoljeno ponuditi dele posameznih partij, odnosno v daljšem dobavnem roku kot dve leti, ali pod drugimi plačilnimi pogoji.

Razpisanih je bilo 462 km normalnih tračnic in 123 km tračnic za ozkotirne železnice, nadalje 82 normalnotirnih in 18 ozkotirnih železniških vagonovskih tehtnic, od katerih se ima 11 zgraditi na področju direkcije drž. železnic v Ljubljani, in sicer v postajah Sevnica, Dravograd, Dovje - Mojstrana, Stična, Št. Ilj, Račje - Fram, Videm-Krško, Murska Sobota, Ljutomer, Ormož in Čakovec.

Nadalje je bila razpisana dobava železniških mostov Zemun—Beograd, dalje savska mosta pri Zagrebu in pri Sisku in velike količine brzojavnega in telefonskega materiala, signalnih naprav in skretnic.

Domače tovarne so predložile alternativne oferte in izročile g. ministru saobračaja resolucijo, v kateri izražajo željo, da se primerni deli dobavnega materiala rezervirajo za domača podjetja, da se da tudi domačinom priliko in možnost zaposlitve. Prepričani smo, da bo prometni minister g. dr. A. Korošec te predloge vpošteval.

Poštna hranilnica Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev uvede s 16. marcem 1929 mednarodni virmanški promet s Holandsko preko čekovnega zavoda v Haagu pod istimi pogoji, ki veljajo za ta promet z ostalimi državami. Podrobna pojasnila glede mednarodnega izplačilnega in virmanškega prometa daje brezplačno podružnica poštne hranilnice v Ljubljani, pri kateri se tudi lahko naroče sezname imetnikov ček. računa ček. zavoda v Haagu.

AVTOMOBILIZACIJA OSEBNEGA IN BLAGOVNEGA PROMETA V AVSTRIJI.

Vedno bolj se širi v Avstriji stremljenje, da se uvede reden avtomobilni blagovni promet. Sedaj obratuje 40 do 50 takšnih blagovnih črt, ki jim bo sledilo v kratkem še več drugih. Dalje bodo vpeljali 20 novih poštno-avtobusnih črt, tako da bo obratovalo v letošnjem poletju že okoli 200 državnih poštno-avtobusnih črt. Pride zraven še izredno veliko zasebnih črt, ki so dobile v zadnjem času nove koncesije. Ker se koncesije ne odajajo v enem samem središču, temveč v posameznih zveznih deželah, je njih število težko ugotoviti. Previdne cenitve govorijo o 600 do 700 takšnih podjetjih, tako da bo razpolagala Avstrija v poletju s ca. 1000 avtobusnimi prometnimi črtami. Pozimi avtomobilni promet večinoma počiva.

Pomanjkanje odprtih vagonov za prevoz lesa.

Vsled striktnega naloga generalne direkcije drž. železnic, da se mora z razpoložljivimi praznimi vagoni predvsem kriti potreba premogovnikov v polnem obsegu in da je presežek eventualno dati interesentom za prevoz ostalih vrst civilnega tovara na razpolago, je nastopilo zadnje dni zopet pomanjkanje odprtih vagonov za prevoz lesa in drv. Za premogovnike dostavlja železnica dnevno ca. 478 vagonov, dočim je za prevoz lesa potrebnih dnevno normalno do 150 vagonov. Ker se je pa prevoz lesa vsled prometnih omejitev v mesecu februarju zelo zakasnil, je nastala sedaj nujna potreba intenzivnejšega izvoza lesa za pomladansko stavbno sezono.

Ker grozi sedanja situacija postati kritična, se je Zbornica za TOI danes obrnila na centralno vozovno vodstvo generalne direkcije železnic v Beogradu z nujno vlogo, v kateri opozarja na nastalo napetost v dostavljanju vagonov. Zbornica je predlagala, da se pospeši vračanje praznih voz iz zagrebske, beograjske

Dopustnost zasege in prodaje blaga in orodja obrtnikov za plačanje kazni.

Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal pred kratkim odlok, ki bo prav gotovo zanimal vsakega trgovca in obrtnika. Sreski poglavar v X. je odredil, da se A. B. iz G. zaseže razno blago, da se to blago na javni dražbi proda ter da se z izkupičkom iz prodanega blaga poravnajo razne kazni, ki jih bi moral plačati ta obrtnik. Naravno, da se je le-ta proti tako ostremu odloku sreskega poglavarja pritožil pri velikem županu. Na to pritožbo je veliki župan izdal naslednji odlok:

»O. br. 1334/5.

Sreskemu poglavarju v X.

Z odlokom z dne 21. sept. 1929, št. 13361, ste na podstavi § 152. obrt. reda odredili, da se A. B. iz G. zaseže razno blago, ki ne služi hišni normalni porabi, potem na javni dražbi proda, izkupiček iz prodanega blaga pa porabi za poplačilo raznih kazni. Na pritožbo A. B., Vaš odlok, kolikor se tiče dopustnosti takega ukrepa v pričujočem primeru potrjujem, razveljavljam ga pa uradoma, kolikor se v njem odreja prodaja zaseženih predmetov na javni dražbi. Taksa po t. p. 6. zak. o taksah je plačana in na prizivu uničena.

Razlogi:

Prisilni ukrepi obrtnih oblastev po § 152. obrtnega reda imajo namen, da zavarujejo uspeh kazenskih razsodb in drugih oblastvenih odredb. Kolikor je iz spisov razvidno, je šlo v pričujočem primeru predvsem za to, da se A. B. onemogoči nadaljno neopravičeno točenje alkoholnih pijač poleg že pravomočno izrečene denarne kazni tudi še z začasnimi prisilnim odvzetjem blaga in orodja, ki

ga uporablja pri svojem krivičnem obratovanju. Dasi § 152. o. r. našteva samo za primer ukrepe, ki naj se odrede zavoljo tega, vendar ne gre, da se na splošno odredi zaplenba »raznega orodja in blaga, ki ne služi hišni normalni porabi«, temveč se je smela odrediti zasega samo takega blaga in orodja, ki v resnici služi neupravičenemu obrtu. Če je torej že Vaše naročilo na orožništvo šlo preko zakonitih meja, je bila njega izvršitev po orožništvu celo neskladna z zakonitim pooblastilom § 152. o. r., kakor sklepom iz seznama zaseženih predmetov.

V svojem odloku ste tudi izrekli, da se bodo zaseženi predmeti na javni dražbi prodali, »ker dolguje A. B. večje zneske za razne kazni«. Tudi ta odredba ni zakonita, ker odvzema stranki določeno lastnino na zaseženih predmetih. Omejitev in odvzem zasebne lastnine, ki je po ustavi z jamčena, pa se smejo vršiti le v primerih, ki jih dopušča zakon in le v obsegu, ki je v doličenem zakonu odrejen. V § 152. pa je govor le o zasegi blaga in orodja, nikakor pa ne o pravici, ga tudi prodati. Ker je vsak poseg v osebno lastnino striktno interpretirati in ker veljajo ukrepi po § 152. o. reda le kot začasni (zaradi tega zoper nje ni pripuščen redni priziv), se tako ostro poseganje v osebno lastnino, kakršna je prodaja, ne more nasloniti na § 152. o. reda.

Seveda bi bilo še manj dopustno porabiti izkupiček take prodaje za poravnavo neplačanih kazni, o katerih ni niti znano ali so bile vse izdane vsled obrtnih prestopkov.

Za izterjanje takih zaostalih glob potem izvršbe pa veljajo edino določbe ces. naredbe z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96.

V smislu gorenjih navodil postopajte dalje.

Jugoslovanska poštna hranilnica 1. 1928.

Število čekovnih računov se je dvignilo od 9985 ob koncu leta 1927 na 16.516 ob koncu leta 1928. Njih vloge so znašale na koncu preteklega leta 666.429.000 Din. Ves promet poštna hranilnica na vseh kontih se je dvignil od 63 milijard v letu 1927 na 196 milijard v letu 1928, za 133 milijard ali za več kot 200 odstotkov. Lani je dala poštna hranilnica svoje sodelovanje na razpolago vsem državnim uradom, občinam in drugim komunalnim korporacijam. Za bodoče čase pričakuje, da bo Jugoslavija sledila zgledu številnih evropskih držav, ki izvajajo državne in občinske račune s pomočjo poštna hranilnice. To pomeni za državo in za občinstvo veliko olajšavo.

Z U. S. A. in s Kanado je imela naša poštna hranilnica zveze že doslej; v nove zveze je stopila s Češko-slovaško, Ogrsko, Avstrijo, Švico, Italijo, Belgijo, Nemčijo in Francijo.

Hranilni promet je pri poštni hranilnici takole napredoval: Število knjižic na koncu leta 1927 je bilo 23.474, na koncu lanskega leta 32.700; znesek hranilnih vlog se je dvignil od 23 milijonov dinarjev ob koncu leta 1927 na 36.400.000 Din na koncu lanskega leta. Nizko stanje hranilnih vlog pripisuje poročilo hranilnice prenizki obrestni meri in pa pretiranim formalnostim, ki so bile še pred kratkim predpisane.

Aktiva se v teku leta niso posebno spremenila. V gotovini (blagajna in Narodna banka) je bilo na koncu leta 107.830.000 Din, debitorji - tekoči računi (denarni zavodi) 298 milijonov dinarjev, lombardna posojila 101 milijon 360.000 dinarjev, vrednotnice in boni 131.324.000, imobilije 38.248.000.

Čisti dobiček je znašal:

Leta 1923	Din 7,407.000.—
Leta 1924	Din 18,420.000.—
Leta 1925	Din 33,660.000.—
Leta 1926	Din 22,027.000.—
Leta 1927	Din 28,883.000.—
Leta 1928	Din 35,762.000.—

POSPEŠEVANJE TUJSKEGA PROMETA.

Trgovsko ministrstvo hoče najeti v svrhu dviga tujkega prometa posojilo v znesku ca. 60 milijonov dinarjev. Porabilo se bo za preskrbo kopalšč in za razne gradbe (vodovode itd.). Mislijo na gradbo novih in na popravilo starih hotelov. Dr. Altmann, distriktni zdravnik v primorski Krajini, je izdelal uporabnostni načrt.

JUGOSLOVANSKI CEMENT V TURČIJO.

V Turčiji obstoji ena sama tovarna cementa, drugo ustanavljajo. Domača potreba cementa tudi po ustanovitvi druge tovarne še ne bo krita. Turčija uvaža cement iz Francije, Nemčije, Belgije, Rusije, Rumunije in tudi iz Jugoslavije, čeprav mi nimamo še nobene trgovske pogodbe s Turčijo, kakor jo imajo ostale imenovane države. Izgledi za jugoslov. izvoz cementa v Turčijo po sklepu trgovske pogodbe bi bili zelo veliki. V Turčiji se bo v bodočih letih zelo gradilo, tovarne nastajajo, zasebna podjetnost je velika, ceste gradijo, železnice itd. Gospodarski krogi zato želijo pričakujejo, kdaj bo sklenila s Turčijo trgovsko pogodbo tudi Jugoslavija.

NOVA TURŠKA CARINSKA TARIFA.

Z izvedbo novega carinskotarifnega osnutka poverjena turška komisija je besedilo osnutka predložila parlamentu. Nova tarifa je zgrajena na popolnoma novih temeljih, a ne sme stopiti v veljavo pred 1. avgustom tekočega leta; tako določa mirovna pogodba v Lausanne. Povprečno znaša carina 24 do 25 odstotkov vrednosti. Maksimalna carina 100 % obremenjuje one izdelke, ki jih Turčija sama producira, minimalna carina 10 do 20 % pa zadene ono blago, ki ga ne producira Turčija sama. Paša Kemal gre zelo za tem, da bi Turčijo gospodarsko osamosvojil; v ta namen služi tudi podpiranje industrije z visoko zaščitno carino, koja carina dosega, kakor vidimo, 100 % vrednosti.

Naročajte »Trgovski list«!

Zakonska načrta o državnih in nedržavnih cestah.

Minister za javna dela je izdal dva zakonska načrta in sicer enega o državnih in drugega o nedržavnih cestah. Oba načrta sta predložena zakonodajnemu svetu in sta tako važna, da zaslužita, da se z njima upozna tudi širša javnost.

Razen državnih cest obstoje še te ceste: 1. Oblastne ceste 1. in 2. razreda; 2. občinske, 3. vaške, 4. začasna pota in 5. dovozne ceste na železniške postaje. O vseh teh cestah navaja načrt podrobna določila in definicijo.

Ekspropriacija je dovoljena tudi za ta pota. Kategorizacijo cest pa vrši: za oblastne ceste minister za javna dela na predlog oblastnega komisarja; za občinske ceste oblastni komisar na predlog občinskih sodišč (prve instance) (pritožbe rešuje veliki župan); za vaške in začasne ceste občinska sodišča na predlog zainteresiranih vasi in zasebnikov (pritožbe rešuje oblastni komisar).

Kategorizacija cest, občinskih, vaških in zasebnih, mora biti izvršena v šestih mesecih po razglasitvi tega zakona.

Gradnja in vzdrževanje cest. Stroške za vzdrževanje oblastnih cest I. in II. vrste ter vseh umetnih objektov na njih nosi dve tretjini oblast in eno tretjino okraj, preko katerega ozemlja gredo te ceste. Za kritje stroškov, če se ti ne bi mogli pokriti, bi služili posebni dohodki kakor: uporaba narodne sile, doplačilo za izjemno uporabljanje cest, kazni podjetnikov, kazni iz uredbe o porabi javnih cest, v kolikor spadajo na oblastne stroške, prihodki od sadja, drevja i. d. na oblastnih cestah in eventualna pomoč države. Oblastni komisar dovoljuje cestni oblastni in sreski prizvez.

Za kritje stroškov za gradnje novih in preložitve obstoječih oblastnih cest obeh vrst odredi oblastni komisar višino doplačila za vsak slučaj posebej in se bo pri tem ravnal po tem načelu: približno 50 odstotkov nosi oblast, ostalo pa oni srez, ki imajo od ceste neposredno korist.

Občine, na katerih ozemlju so oblastne ceste, morajo za vse te dele cest brezplačno izvršiti za vzdrževanje potrebna dela. Če se nahaja občinska cesta na meji med dvema občinama, tedaj gradnja in vzdrževanje obe občini ceste v enakih delih. Kdo je dolžan, da zgradi selske poti, o tem odloča občinski odbor. V slučaju pritožbe odloča oblastni komisar. Razdelitev stroškov se mora izvršiti po direktnem davku. Če kdo uporablja oblastne, občinske, vaške ali gospodarske ceste v taki meri, da povzroča večje vzdrževalne stroške, potem mo-

ra plačati poseben dodatek za vzdrževanje in popravilo teh cest.

Uporaba narodne sile. Vsak moški v starosti od 21. do 55. leta je obvezan osebno delati na oblastnih cestah štiri dni, na občinskih pa dva dni ter dati svoje tovarne vozove ali tovarne avtomobile na oblastnih cestah na razpolago dva, na občinskih pa en dan v letu. To delo pa se more zamenjati v denarju, pri čemer se računa vsaka osebna dnevica za 25, z vozom za 75 in s tovarnim avtomobilom za 150 Din. To velja tudi za tuje državljane, če žive več kot eno leto v kraljevini.

Za ta člen je določena tudi druga alternativa: Vsak državljan, oziroma davčni obvezanec, ki plača do 100 Din davka, mora osebno delati na oblastnih cestah štiri, na občinskih pa dva dni, in je to osnovna edinica. To delo pa se more tudi zamenjati in plačati v denarju ter znaša osebna dnevica 25 Din. To velja tudi za tuje državljane, če žive več kot eno leto v kraljevini. Pod davčnim obvezancem se imajo razumeti tudi delniške družbe, razni konzorciji in banke ter vse druge pravne osebe, ki delajo dobiček.

Davčni obvezanci, ki plačajo od 100 do 500 Din davka, plačajo dve edinici, od 500 do 1000 Din tri, od 1000 do 4000 Din štiri, od 5000 do 10.000 Din pet in od vsakih nadaljnjih 5000 Din eno osnovno edinico.

Davčni obvezanci, ki imajo tovarne vozove, so dolžni na poziv oblasti priti s svojim vozom na delo, računajoč pri tem vsako vožnjo (dnevno) kot tri osebne, vsako s tovarnim avtomobilom pa za šest osebnih. Če je lastnik tovarnega avtomobila obdačen manj kot na 100 Din, dela samo en dan na oblastni cesti. Vsak izvršuje svojo cestno dolžnost le v svoji občini in samo v svojem okraju. Oproščeni so te obveze: dijaki in študenti, ko študirajo in eno leto po dovršitvi študij, vojak, oficirji in podoficirji, ki so v aktivni službi in eno leto, ko so odpuščeni, osebe, ki so bile več kot pol leta zaprte v onem letu, v katerem se jih kliče na delo, za delo nesposobni siromašni ljudje, ki so bili kot taki spoznani po zakonu.

Vsi državni, oblastni in občinski uradniki ter nameščenci plačajo osebno delo v denarju v višini tridnevne plače (osnovne in položajne) brez ozira na njihov spol, starost položaj in državljanstvo, če niso osvobojeni po prejšnjem členu.

Kdaj se ima uporabiti narodna sila. Osebna uporaba narodne sile se ima iz-

PARIŠKA KONFERENCA O UMETNI SVILI.

V Parizu se je vršila konferenca zastopnikov evropskih tovarn umetne svile. Zastopani sta bili francoska in angleško-nemška-italijanska skupina. Do sklepa mednarodnega sporazuma glede cen ni prišlo. Pravijo, da to tudi ni bilo nameravano. Cene so prišle na najnižjo točko in bi pri sedanjem tržnem položaju nadaljno znižanje ne povzročilo nobene večje porabe. — Temu nasproti stoji izjava, ki jo je podal vodja angleškega koncema umetne svile, Samuel Courtaulds, časopisu »Times« o položaju te industrije. Dejal je, da trpi danes angleška industrija umetne svile na veliki nadprodukciji. V prvih devetih mesecih preteklega leta je narasla produkcija umetne svile v primeri z isto dobo leta 1927 za ca. 33 %, dočim se je poraba pomnožila samo za ca. 10 odstotkov. Courtaulds je mnenja, da so se neprodane zaloge angleške umetne svile pomnožile lani najmanj za 5 milijonov funtov à 453-93 g. Ustanovitev novih podjetij za izdelovanje umetne svile je konkurenčni boj tozadavne angleške industrije zelo poostriala. Courtaulds očitno omenja, da je nadprodukcija izsilila znižanje cen, ki ga je moral v decembru izvesti tudi Courtauldsov koncern. S tem je bilo javno priznано, da padanje cen ni bilo samo posledica tehnične izpopolnitve, kot so doslej neprestano pripovedovali. — O koncernu Courtauld, o I. G. Farben, Glanzstoff, Bemberg, Snia Viscosa, Soie Artificielle itd. bomo priobčili v kratkem daljši članek. Vprašanje produkcije umetne svile je postalo eno najbolj zamotanih.

Ponudbe in povpraševanja.

Carl Hackenbach, Hartholz- und Fournier-Handlung, Leoni bei München, želi stopiti v trgovske zveze s tukajšnjimi zanesljivimi lesnimi tvrdkami, ki bi mu mogle dobavljati trd les, predvsem hrastov, pa tudi hrastove in bukovke frize za izdelovanje parketov.

Kosta Mikšič, trgovina mešovite robe, Zemun, bi rad stopil v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki bi mu mogle dobaviti več vagonov krompirja za prehrano.

Ed. Gamper, Handelsagentur, Innsbruck, Maximilianstrasse 35, se zanima za tukajšnje izvoznike: 1. jajc in perutnine (žive in zaklane); 2. salame in slanine (okajene); 3. žita vseh vrst: pšenice, rži, koruze, ovsa itd.; 4. sočivja: fižola, leče, graha itd.; 5. zimskega krompirja, pa tudi rumene in rdeče pese, zelja itd. — Po poročilih omenjene agencije je povpraševanje po gori imenovanih predmetih na severnem Tirolskem in Sedmograškem zelo veliko, zlasti je velika potreba po krompirju, jajcih in perutnini ter po žitu vseh vrst.

RAZSTAVE IN SEJMI.

Mednarodna radio-razstava v Bukarešti se bo vršila od 1. maja do 15. junija. Hočejo zbuditi zanimanje rumunske javnosti za radiofonijo.

Priporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 6

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

Lahka prodaja!
Dober zaslužek!

vršiti v prvem polletju vsakega leta, in to po možnosti v dneh, ko ni poljskih del.

Neizvršena cestna obveza do 30. junija vsakega leta se spremeni avtomatično, to je brez vsakih formalnosti, v denar po prej določeni tarifi. Ravno tako se spremeni v denar cestna obveza v onih krajih, kjer so ceste popolnoma izdelane. Ta denar gre v fond za vzdrževanje cest. Kdor ne bi mogel plačati, mora osebno izvršiti delo na teh cestah. Cestna obveza, spremenjena v denar, se izterja, če bi ne bila v drugem polletju plačana, od premožnih cestnih obvezancev z eksekucijo, siromašni pa se kaznujejo, če bi ne izvršili svoje obveze, z dvakratnim prisilnim delom ali zaporom do dveh tednov.

Zakon o državnih cestah ima 26 členov. Njegove najvažnejše določbe so:

Kot državne ceste veljajo vse one poti, ki so namenjene javnemu prometu in ki služijo glavnemu prometu med posameznimi deželami in ki vežejo vse glavne prometne žile s tujino. Mostovi in vsi drugi umetni objekti na državnih cestah se smatrajo kot njihov sestaven del.

V 3. členu so podrobno našteje vse ceste, ki se smatrajo kot državne. Vseh teh je 50 in vežejo glavna mesta ter vodijo v tujino.

Z bodočim kraljevim ukazom bodo ceste uvrščene v posamezne kategorije.

Člen 4. določa, da se morajo ceste graditi in vzdrževati tako, da se promet po njih vrši z lahkoto.

Poškodbe cest. Kdor namenoma poškoduje državno cesto, mora tekom 15 dni povrniti škodo. To določi pristojno gradbeno ravnateljstvo, odškodnino pa iztirja policija. Če pa storilca ni mogoče izslediti, mora povrniti škodo dotična občina, na katere območju je bila cesta poškodovana. V tem slučaju mora biti odškodnina plačana tekom dveh mesecev in jo iztirja policija. Če storilec ne more plačati odškodnine, se ga kaznuje po kazenskem zakonu.

Katere ceste se grade na novo, določa gradbeni minister. V zakonskem načrtu je tudi podrobno določeno, kako morajo biti zgrajene ceste. Ceste morajo biti široke od 4 do 6 metrov.

Ekspropriacija za gradnjo cest. Vsako nepremično zasebno, selsko ali občinsko posestvo, kakor tudi vsako versko, okrajno, oblasno ali državno dobro se more začasno ali stalno ekspropriirati za posredno ali neposredno potrebo državne ceste.

Zasebna dobra se razlase za gradnjo drž. ceste s plačevanjem odškodnine po predpisih zakona o ekspropriaciji zasebnih nepremičnin za splošne narodne potrebe; občinska, selska, okrajna, oblasna in državna dobra pa se ekspropriirajo brezplačno. Gradbeno ravnateljstvo so dolžna obvestiti lastnike o ekspropriaciji in jim predložiti ekspropriacijski načrt, ki mora biti od pristojne oblasti odobren. Proti tej ekspropriaciji ni pritožbe.

Odškodnino za ekspropriirana zemljišča plača država, vsled česar se vnesejo v proračun potrebne vsote.

Gradnja in vzdrževanje cest. Državne ceste in objekte na njih gradi in vzdržuje država.

Vsako podjetje in vsak zasebnik, ki povzroči znatno večje izdatke za vzdrževanje cest, kakor ostali interesenti, je dolžan plačati izredne prispevke za vzdrževanje cest.

Če gre državna cesta skozi vas ali mesto in je cesta tlakovana, potem se smatra ta del ceste za občinski in ima za njegovo vzdrževanje skrbeti občina.

Člen 17. določa, da se sme v slučaju elementarnih nezdov, ko je vsled njih pretrgan promet, uporabiti narodna sila. Ravno tako se sme vzeti ves uporabljen material, ki se najde na bližnjem zasebnem zemljišču, toda tega je treba naknadno plačati po tržnih cenah.

Cestna trošarina. Za temeljito popravilo cest in v pomoč za graditev držav-

nih cest se odstopi ministru za javna dela 50% vse plačane trošarine in carine na bencin. Poleg tega pa se obdajo vsa prometna sredstva po tej skali:

Luksuzni in tovorni avtomobili plačajo letno: 1. do 20 konjskih sil 2000 dinarjev; 2. od 20 do 40 konjskih sil 3000 Din; 3. od 40 do 60 konjskih sil 4000 Din; 4. nad 60 konjskih sil 5000 dinarjev; 5. vsaka prikolica (remorker) 2000 Din; 6. motocikl 500 Din; 7. luksuzen konjski voz vsake vrste 500 Din; 8. lahek potniški voz eno ali dvovprežen 300 Din; tovorni voz za dva konja ali vola 400 Din; 10. tovorni voz za enega konja 200 Din; 11. kmetijski volovski ali konjski voz 50 Din; 12. kmetijske dvokolice 20 Din; 13. vsak luksuzen konj in za jahanje 100 Din; 14. tovorni konj ali mula 10 Din.

Tudi vsa druga prometna sredstva, ki niso tu omenjena, bodo analogno obdavčena. S tem zakonom se odpravljajo vse druge občinske, oblasne in državne takse na vozna sredstva.

Ves tako dobljen denar se pošlje državnim hipotekarnim banki v fond za temeljito popravilo cest. Od tega fonda se bo uporabilo 40% za državne, 60% pa za nedržavne ceste.

Ostala določila. Za vzdrževanje cest bodo imenovani cestarji in cestni nadzorniki.

Važen je člen 24., ki določa, da mora biti zgrajena stanovanjska hiša, trgovina, vodnjak ali slične zgradbe najmanj 4 metre, delavnice 10 metrov, industrijske zgradbe ali livarne pa najmanj 20 metrov od roba ceste.

Izjemo tvorijo občine, ki imajo svoje regulacijske načrte.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Mariboru vabi na redni občni zbor članov Trgovskega gremija, ki se vrši v soboto, dne 23. marca 1929 ob 19. uri 30 min. v Gambrinovi dvorani v Mariboru.

Dnevni red:

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Poročilo o poslovanju leta 1928.
3. Blagajniško poročilo za l. 1928.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Sklepanje o proračunu za leto 1929 ter o določitvi gremijskih doklad.
6. Volitev dveh računskih preglednikov, štirih odposlancev k pomočniškemu zborovanjem in predsednika razsodišča.
7. Predlogi po § 18 gremijskih pravil, katere morajo člani vsaj tri dni pred občnim zborom predložiti gremijskemu načelniku.
8. Poročilo načelnika o svojem desetletnem poslovanju.
9. Slučajnosti.

Ker se vsled kratko odmerjenega časa zapisnik zadnjega občnega zbora na tem zborovanju ne more čitati, leži isti vsem članom tekom 7 dni pred občnim zborom v gremijski pisarni na vpogled.

V slučaju, da bi ta za pol 20. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Predsednik: Vilko Weizl l. r.

Uradni dan »Sreskega gremija trgovcev v Celju« za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju se vrši dne 15. marca t. l. in sicer od 9. do 12. ure predpoldne v Rogatu v posebni sobi hotela Sporn in od 14. do 18. ure v Rogški Slatini v občinski posvetovalnici.

Načelnstvo.

Teden na Ljubljanski borzi

Devizno tržišče.

V minulem tednu je bil devizni promet na Ljubljanski borzi nekaj znatnejši ter je s 15.205 milijoni dinarjev skupnega prometa presegel skoro za pet milijonov promet predzadnjega tedna (10.858 milj. Din).

Nad tretjino celotnega tedenskega prometa so znašali zaključki v devizi za London, od čegar je s posredovanjem Narodne banke zaključnega skoro štiri milijone dinarjev. Dokaj manj je bilo zaključkov v devizah Curih, Trst, Newyork in Berlin. Vso potrebo v devizi na Prago je pokrila Narodna banka, pravtako kakor malenkostno povpraševanje v devizah Amsterdam in Pariz. Sicer je bilo v prošlem tednu le malo privatnega blaga na trgu in je večino (malone za 10 milijonov dinarjev) dala Narodna banka. Še največ privatnega blaga je bilo ponujenega in zaključenega v devizah na London, Newyork in Trst.

Večina tečajev je bila v znaku valovanja, izvzemši Curiha in Newyorka, ki sta ostala neizpremenjena ter Amsterdama in Berlina, ki sta nalik tečajem deviz na London, Pariz, Prago in Trst, šele proti koncu tedna za malenkost oslabela.

Efektno tržišče.

Zaključena je bila (4./3.) Ratna šteta po tečaju 427 Din. Po Kranjski industrijski družbi je bilo povpraševanje na zadnjem borznem sestanku (8. t. m.) po 265 dinarjev. Sicer ni bilo v notacijah nobene izpremembe.

Blagovno tržišče.

V minulem tednu je bilo na inozemskem žitnem trgu začetkoma opazati mirnejšo tendenco za pšenico, rž in koruzo, ki se je proti koncu tedna zopet očvrstila, vendar cene, izvzemši koruze, ki je postala še dražja, niso dosegle prejšnje višine.

Ker je uvoz plata-koruze popolnoma izostal in ni izgleda, da bi se stara plata-koruzna k nam še uvažala, je na naše tržišče imelo to dejstvo precejšnji vpliv in so cene tuzemske koruze poskočile za 10 par. Z ozirom na visoke cene koruze, ki stane danes že Din 2-75 franko vagon nakladalna postaja v Bački, plačljivo proti duplikatu tovarnega lista, je verjetno, da bo nastopilo zopet večje povpraševanje po pšenici, ki je v ceni za 2.500 Din pri vagonu cenejša kot koruzna, ker se bo ista razven za prehrano skoraj gotovo tudi v večji meri porabila za pokladanje živini. V zvezi s tem načinom ljudske preskrbe pa ni verjetno, da bi cena pšenice popustila, čeprav je ista nad pariteto cen inozemskih tržišč, kar v nadaljnjem pomeni izključitev izvoza pšenice v sosedne pasivne države.

Domač konzum je preskrbljen še vedno s starimi zalogami pšenice, kar je tudi vzrok mrtvili, ki vlada v žitni trgovini. Izboljšanja ni pričakovati, dokler se ne prične spomladansko delo, ki se je radi vremenskih prilik že precej zakasnilo.

Posebno zakasnela je posetev ovs in so radi te zakasnitve ponudbe starega ovs prav malenkostne, ker računa producent, da doseže še boljše cene.

Prometa na Ljubljanski borzi v minulem tednu ni bilo, ker so domači mlinci pričeli šele sedaj v polnem obsegu z mletvijo in hočejo predvsem izdelati stare zaloge, preden prično z novimi nakupi pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2 % prim., mlevska voznina, slovenska postaja,

promptna dobava, plačilo v 30 dneh, Din 297-50 do 300.

Bačka pšenica: 80 kg, 2 % prim., mlevska voznina, slovenska postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh, Din 302-50 do 305.

Bačka pšenica: 80 kg, 2 % prim., mlevska voznina, slovenska postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, Din 305 do 307-50.

Bačka pšenica: 80 kg, 2 % prim., mlevska voznina, slovenska postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, Din 307-50 do 310.

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga, 420—435.

Amerikanska plata-koruzna: Raček zacarinjeno, plačilo proti duplikatu, Din 348.

Amerikanska Yellow-koruzna: Raček zacarinjeno slov. post., Din 320.

Času primerno suha bačka koruzna: promptna dobava slov. post., plačilo v 30 dneh, Din 312-50 do 315-50.

Ječmen baranjski pivovarski: 68-69 kg, Din 345 do 347-50.

Ječmen bački ozimni: 67/68 kg, Din 320 do 322-50.

Oves bački: slov. postaja, navadna voznina, Din 292-50 do 295.

Času primerno suha bačka koruzna: dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, Din 325 do 327-50.

Tendenca mirna! Brez zaključkov!

Ljubljana, 11. marca 1929.

Dr. M. Dobrila.

Tečaj 13. marca 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold. . .	—	22-8225
Berlin 1 M	13-505	13-535
Bruselj 1 belga	—	7-9102
Budimpešta 1 pengő . . .	—	9-9337
Curih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	7-9894	8-0194
London 1 funt	276-16	276-96
Newyork 1 dolar	—	56-86
Pariz 100 fr.	—	222-55
Praga 100 kron	168-35	169-15
Trst 100 lir	—	298-34

Vrednote: Delnice: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje denar 158 dinarjev; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 126 Din; Prva hrv. štedionica, Zagreb, den. 850, blago 860 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Večve, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 120 Din; »Stavbna družba« g. g., Ljubljana, denar 50 Din; »Seširc, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka, denar 105 Din; Kranjska industrijska družba, Ljubljana, denar 275 Din; Tvoronica za dušik d. d., Ruše, denar 260 Din, blago 280 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 1 m³ Din 260—300; brzojavni drogovi 250 do 280; bordonali merkantilni 320—350; trami merkantilni 260—300; škorete, konične, od 16 cm naprej 600—650; škorete paralelne, od 16 cm naprej 660—700; škorete, podmerne, do 15 cm 500—550; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—630. Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske-plohi, naravni, oštrorobi 750—1000; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—900; deske-plohi, parjeni, oštrorobi 1000—1250; testoni 500 d. 550; tavolete 1200—1250, Hrast: hlodi I., II. 450—700; bordonali 1800—1500; deske-plohi, neobrobjeni, boules 1800—1600; deske-plohi, neobrobjeni, merkantil. 650—1150; deske-plohi, oštrorobi (podnice) 1200—1350; frizi 1050—1250. Drva: bukova 22—24; hrastova 20—23. Železniški pragovi: 2-60 m, 14×24; hrastovi 50—55. Ogļje: bukovo za 100 kg 85—90.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, mlevska voznina, slovenska postaja dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 305—307-50; bačka, 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v marcu, plačilo v 30 dneh, 305—307-50; bačka, 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, 310—312-50; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voznina, slov. postaja, dobava v maju, plačilo v 30 dneh, 315—317-50 Din. Koruzna: amerikanska Yellow, slovenska postaja, 325 Din; bačka: času primerno suha, promptna dobava, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 317-50 do 320 Din; bačka: času primerno suha, dobava v aprilu, plačilo v 30 dneh, od 330 Din do

335 Din. — Ječmen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 345—347-50; bački, ozimni, 67/68 kg, 330—332-50 Din. — Oves: bački, slovenska postaja, navadna vozina, 305—310. Moka: pšenična Og: nova, Ico Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga 420—425 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: evrejšja.

Zaključki: les: 2 vagona; deželni pridelki: — vagonov; drugo: — vagonov.

Industrija.

Koncentracija v belgijski industriji stekla. V belgijski industriji stekla se vrši veliko koncentracijsko gibanje, ki ima za namen združitve vseh tovarn stekla in skoraj gotovo tudi tovarn ogledalnega stekla. Uvedeno koncentracijsko gibanje bo moralo koncem koncev imeti za posledico tudi racionalizacijo fabrikacije. Najbolj se za to gibanje zanima Češkoslovaška.

Državno podpiranje holandske sladkorne industrije. Holandska vlada hoče dovoliti v podporo holandske sladkorne pesne industrije jamstvene premije. Da se to izvede, je potrebno dovoljenje parlamenta, in je eni od obeh zbornic tozadevni zakonski osnutek že predložen. Spomnimo se na prizadevanje angleške vlade glede dviga domače sladkornopodne produkcije in industrije.

Konferenca Erme preložena. Mednarodni kartel tračnic je imel, kot smo že poročali, pripravljeno sejo v Parizu, da se dogovori o splošnih pogojih, ki jih stavijo razne skupine glede preosnove kartela. Kartel se imenuje Erma. Razprava ni pokazala nobene jasne črte, razen soglasne odklonitve večine angleških zahtev po kontinentalnih skupinah. A Angleži so vztrajali na svojih zahtevah. Prvi dogovoritveni poskusi so pokazali, da je računati ali z neuspehom ali pa vsaj z dolgotrajnimi nadaljnjimi pogajanjimi. O nemških zahtevah sploh niso govorili, iz česar sklepamo, da niso velike. Načrtovanje pogajanj je določeno za 15. in 16. t. m. v Bruslju.

Premogovna konferenca zaključena. Pogajanja strokovnjakov v Ženevi o premogovnem vprašanju se bila te dni zaključena. Delegacija gospodarskega odbora je ugotovila, da bo moglo mednarodno sodelovanje vlad, delodajalcev, delojemalcev in konsumentov bistveno pripomoči k rešitvi premogovne krize. Dalje so strokovnjaki predlagali, da bi morala Zveza narodov sedanja pogajanja nadaljevati. Dr. Trendelenburg je označil kot namen zaključenih pogajanj dosego podrobnih podatkov premogovne industrije v posameznih deželah. Na podlagi teh poročil bo gospodarski odbor nadaljeval začetno delo, da se dobijo sredstva, ki naj odstranijo in rešijo premogovno krizo. — Natančne slike o uspehu konference si iz teh izjav pač ne moremo napraviti.

Poljski premog. Poljska premogovna produkcija je lani znatno napredovala in je že skoraj dosegla predvojno višino (98-7 %). Znašala je 40,423.000 ton črnega premoga, od koje številke je prišlo na Gornjo Šlezijo 30,310.000 ton. Domača poraba sicer še ni velika, a hitro raste. Dvig domače porabe za 25

do 30 % sedanjega konsuma bi absorbiral vso sedanjo produkcijo in bi ne ostalo nič za eksport.

RAZNO.

Jugoslavija in Nemčija. Delegacija nemških kmetov se je obrnila na našega ministra za soc. politiko, glede uporabe jugoslov. delovnih moči v Nemčiji. Hkrati naj se pričnejo pogajanja glede revizije nemške carine na jugoslovanske agrarne pridelke in revizije jugoslovanske carine na nemške industrijske izdelke.

Proti obveznemu državnemu zavarovanju (toča, živina) v Češkoslovaški se je izrekla Zveza moravskih industrijcev. Povsod so nastali največji pomisleki glede razširjenja državnega obrata na vedno nove panoge gospodarskega delovanja. Izkušnje v Češkoslovaški teh pomislekov ne morejo odstraniti.

Ogrski import lesa stalno raste in tvori eno najvažnejših pasivnih postavk v ogrski trgovski bilanci. Leta 1926 je importirala Ogrska 26,100.000 meterskih stotov lesa v vrednosti 108,500.000 pengö, lani pa 30,000.000 meter. stotov za 149,500.000 pengö. Na dvigu importa je udeležena v prvi vrsti Jugoslavija (režani smrekovi les in drva), dočim je mogla dvigniti Slovaška le svoj eksport drv.

TRŽNA POROČILA.

Mariborski trg, dne 9. marca 1929. Trg je bil zopet izredno dobro založen in obiskan, 96 slaninarjev je pripeljalo okoli 200 zaklanih svinj na trg. Cene mesu in slanini so bile nekoliko nižje in posebno pa popoldan, kakor pretečni teden. Domači mesarji so ostali pri svojih cenah. V mestni mesnici se je pa govedina prodajala po Din 9—11 za kg. **Perutnine** je bilo okoli 500 komadov, ki se je prodajala po običajnih cenah, t. j. piščanec po 25—35, kokoši po 40 do 45, gosi, race in purani pa po 60 do 120 Din za komad. — **Krompirja** so kmetje pripeljali 3 vozove na trg, prodajal se je po Din 1-25 do 1-75, novi pa po Din 14 za kg; solata se je pocenila, artičoki pa so se prodajali po Din 5 za komad. Sadju je bila cena obična in sicer jabolkam 5—10 za kg, limonam 1, oranžam pa 1-50—3 za komad. Cene morskim ribam so bile 20—30 Din za kilogram. — **Lesene in lončene robe** je bilo precej na trgu. Cene so ji bile 1 do 100 Din za komad. — **Seno in slama.** V sredo 6. t. m. so kmetje pripeljali 9 voz sena, 2 voza slame, v soboto 9. t. m. pa 48 voz sena in 3 voze slame na trg. Cene so bile senu 160—175, slami pa 50—60 Din za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. — Na svinjski sejem dne 8. marca 1929 je bilo pripelanih 111 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7 do 9 tednov stari 250 do 280, 3 do 4 mesece stari 300 do 450, 5 do 7 mesecev 480 do 550, 8 do 10 mesecev 580 do 750, 1 leto stari 1000 do 1100, 1 kg žive teže 10 do 12-50 in 1 kg mrtve teže 16 do 17 Din. Prodanih je bilo 52 komadov svinj.

POROČILO O KONOPLIJI.

Odžaci v Vojvodini poročajo 10. t. m.: Splošni položaj na trgu konoplje je nespremenjen trden. Zaloge so majhne in spriči majhnih nakupov mikaveev popolnoma zadostujejo, da utrdijo cene na sedanji višini. Za pridelovanje konoplje se kaže povečano zanimanje; posebno še, ker je bilo zanimanje vsled vremenskih katastrof in slabega pridelka zadnjih let že precej majhno in so bili v krogih producentov večkrat slišati glasovi proti gojitvi konoplje. Vse kaže, da bo obdelanega letos v Jugoslaviji več sveta s konopljo kot ga je bilo lani. Celo v glavnih okrajih konoplje računijo z večjim pridelkom, čeprav je tam zvišanje produkcije najbolj težko. Torej je upati, da se bo s konopljo obdelani svet letos zelo pomnožil.

Kdo bo plačal račun?

(Čuden učinek valutne razlike.)

Državi Kolumbija in Venezuela imate vsaka svoj dolar kot novčano enoto. Doslej je imel ta dolar v obeh republikah isto vrednost. Kar naenkrat se pa Kolumbija premisli in njena vlada določi, da velja na kolumbijskem ozemlju venezuelski dolar samo 90 centov. Seveda je na ta izzivalni ukrep takoj odgovorila Venezuela ter takisto omejila veljavnost kolumbijskega dolarja v Venezueli na 90 centov.

Blizu državne meje v Kolumbiji živi mož, ki si pogostoma privoščijo kozarec piva; v tem pasu pa je denar obeh sedanjih držav v enaki meri v obtoku. — Naš junak pride v domačo gostilno to stran meje, si naroči pivo ter ga plača s kolumbijskim dolarjem. Pivo stane 10 centov, gostilničar mu vrne enostavno venezuelski dolar.

Nedaleč onstran meje v Venezueli stopi nato mož zopet v gostilno ter plača naročeni kozarec piva z venezuelskim dolarjem, za katerega po odbitku računa dobi zopet kolumbijski dolar.

Prišedši domov je imel ravno toliko denarja kot poprej! Kdo je plačal pivo in kdo bo poravnal še poznejše podobne račune, ki jih mož lahko napravi kolikorkrat se mu zljubi?

DOBAVA, PRODAJA.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Mariboru se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 26. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

Oddaja zakupov kolodvorskih buffetov na postajah Brežice, Grobelno in Velenje se bo vršila potom ofertalnih licitacij dne 27., 28. in 29. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

Dobave: Saobračajno - komercijelno odeljenje Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov žaril

za helioforke. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Direkcija drž. rudnika Bukinje p. Kreka sprejema do 18. marca t. l. ponudbe glede dobave aparatov za omejitve električne struje. — Direkcija drž. rudnika v Kreki sprejema do 29. marca t. l. ponudbe glede dobave električnih žarnic ter glede dobave zaglavk in mufov za kebel. — Direkcija drž. rudarskih poduzeća v Sarajevu sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave ognjegasnega materiala. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 23. in 27. marca pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odeljenje v Beogradu glede dobave papirja; dne 30. marca t. l. pa glede dobave zunanjih in notranjih pnevmatičnih gum. — Dne 26. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave signalnega materiala in materiala za gornji ustroj; dne 27. marca t. l. glede dobave gradbenega materiala (apno, opeka, saloni) ter glede dobave kleja, krovne lepenke, ščetk, stekla, kita, mila; dne 28. marca t. l. glede dobave raznih barv in gradbenega lesa. — Dne 26. marca t. l. pri Direkciji drž. železnic v Sarajevu glede dobave 20.000 komadov hrastovih pragov in jelovih desk; dne 27. marca t. l. glede dobave 150.000 komadov opeke, 2000 kg žičnih žebeljev in 45.000 kg železa; dne 28. marca t. l. pa glede dobave delov za signalne naprave. — Dne 26. marca t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, odeljenje za mornarico v Zemunu glede dobave 1300 ton strojnega olja; dne 27. marca t. l. glede dobave 6000 ton angleškega premoga; dne 28. marca t. l. pa glede dobave 600 ton plinskega olja in 40 ton motornega bencina. — Dne 27. marca t. l. pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave potapljaških oprem; dne 29. marca t. l. pa glede dobave mrežnega materiala. — Dne 30. marca t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 2500 m³ jelovega lesa; dne 2. aprila t. l. glede dobave 6000 m platna, 500 kg sukanca, 60.000 kg tera, 5000 kg olja za kamniktit; dne 3. aprila t. l. pa glede dobave 75.000 kg preje od jute, 35.000 kg parafina, 48.000 kg žvepla, 200.000 kg amonijevega solitra, 100 tisoč kilogramov kalijevega solitra, 70.000 kg trinitrotoloula ali trinitronaftalina in 180.000 kg kartonskih škatljic. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 25. marca t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju ofertalna licitacija glede dobave 20.000 kg petroleja. Dne 28. marca t. l. pa pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave živil (fižol, testenine, krompir, čebula, riž, zdrob, mast, olje, kis, sladkor, kaša, goveji loj, čaj itd.) Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah.

Trgovci! Zahtevajte, da Vam v kavarni, gostilni in vsakem javnem lokalu predložijo »Trgovski list«!

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Težna in solidna
posredstva!

Zahtevajte ceniki!

H. SUTTNER
- LJUBLJANA -

Ure, zlatnine in
srebrnine

Lastna
protokolirana
tovarna v Švici

R. RANZINGER, LJUBLJANA
Telefon 2000 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2000
Špedicijsko podjetje, skladišče, carinsko posredništvo, prevažanje pohištva

Trgovci in industrijci
TRGOVSKI
— LIST! —

se priporoča
vs
oplačanje inseratov!

L. M. ECKER
sinova
Stavbinska, galanterijska in
ornamentska
kleparnica.
Oblastveno dovoljeno podjetje
za izvrševanje vodovodnih del
in centralnih kurjav.
Ljubljana, Slomškova ul. 4
Telefon 2933 int.

VINOCET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!